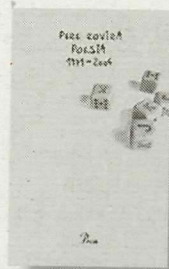

Crítica ▶

En el temps i en les paraules

A «**Poesia 1979-2004**», Pere Rovira corregeix els seus poemes a mesura que la vida passa i va fent-se. A «**Llibre dels minuts**», Gemma Gorga fixa instants i equilibra

JXAVIER CORTADELLAS
oan Margarit diu que la poesia de Pere Rovira és poesia ben escrita i que es deixa entendre, poesia de sempre. El qualifica de «moralista cordial, comprensiu i gens retòric o, millor dit, amb la retòrica exacta per a cada moment». L'any passat, Rovira va publicar *Diari sense dies*, un recull de prosas que havíem pogut llegir com a articles i que van acabar passant una mica desaparebudes. Ara, a *Poesia 1979-2004*, recull els quatre llibres que ha publicat en vint-i-cinc anys, si bé suprimeix alguns poemes i en corregeix molts altres. *Distàncies*, el primer d'aquells llibres, se centra en una relació amorosa apassionada, plena de llum, gens instal·lada en l'estabilitat resignada de la parella; una visió, però, prou madura per començar a indicar la solitud i el distanciament, al mateix temps, prou ingènua per mitificar la dona que estima: «Cap a la vida tu, jo cap a casa.» A *Going home*, l'últim poema de *Cartes marcades*, el segon llibre, justament Rovira escriu que aquest vers el fa riure. La seva poesia no és de nostàlgia, sinó de present, no tancada, sinó d'aprenentatge, una poesia que es va fent i que es va refent, tal com va fent-se –i refent-se– la vida. Més complexos, doncs, tot i alguns poemes com *Ibn Ubada escriu als seus parents* o com *Blues*, on escriu que no vol «cap plural / que insulti el cor... / cap subornada / felicitat», més dispersos també i amb més pòsit, dirigit-se en primer terme a ell mateix, a *Cartes marcades* i *La vida en plural*, el tercer llibre, apareixen el pas del temps i la mort, la il·lusió apagada que és el dia a dia en plural o en parella, l'enyor d'un temps de desig que és real perquè és, a

«POESIA 1979-2004»

Autor: PERE ROVIRA / Editorial: PROA
Pàgines: 160 / Preu: 16 €

El poeta Pere Rovira ha publicat quatre poemaris, quatre volums d'assaig sobre poesia i un recull de proses titulat *Diari sense dies*. En aquest volum de poesia completa podem resseguir l'evolució de la seva obra lírica, des de *Distàncies* i *Cartes marcades* fins a *La mar de dins*.

«LLIBRE DELS MINUTS»

Autora: GEMMA GORGA / Editorial: COLUMNNA
Pàgines: 88 / Preu: 14 €

Gemma Gorga, professora a la UB i que ha centrat la seva tasca investigadora i docent en l'àmbit de la literatura medieval i renaixentista, va guanyar el premi Miquel de Palol del 2006 amb aquest recull de poemes, el quart seu que veu la llum.

més d'haver estat, i perquè Rovira no nega, sinó que acumula, i que ara, en part, ja és també de la realitat del seu món musical o del seu món de llibres: del jazz i del blues, de les versions que fa

dé poemes d'altres poetes –Larkin, per exemple–, dels dubtes que li genera el primer poema dels *Quatre quartets* d'Eliot a *El retorn*, o de situacions com la de *Tots els colors del món*, que m'ha fet pensar en un poema de Gabriel Ferrater. Tot plegat, culmina a *La mar de dins*, l'últim llibre. La literatura, que és com es titula la primera part, perd protagonisme davant la vida i, en el que és pròpiament *La mar de dins*, la presència de la vellesa i la mort ja és constant: el pare, els vells a la platja, vida enterrada a *Oració per a J.M.R.*, *Les hores negres*. Però si Rovira constata que «la poesia no recupera res», si «encara viu a casa, / però juguem molt poc», si menteix –*Teoria del lector*– i, si com conclou en el pròleg, «quan et fas vell, ets més partidari de la vida», per què hem de llegir, en tot cas, per què hauríem de llegir una poesia de sempre com la seva, de l'angoixa d'avui, però vestida amb els ornaments més senzills del millor del dinou? Potser només o sobretot per gust, perquè les coses, quan es fan bé, duren.

I molt ben fets, d'altra banda, són alguns dels seixanta poemes en prosa del *Llibre dels minuts* de Gemma Gorga, premi Miquel de Palol del 2006. Poesia de reflexió i d'instants, delicada, harmònica i, malgrat tot, optimista potser perquè, com va escriure a *Pacte nocturn*, un poema de *Llibre d'hores* que no sé si està publicat, «seria convenient no insistir en el dolor». Gorga sap mirar els detalls, sap aturar-se a fixar, sap construir amb les paraules i amb les seves engrunes. Tal com va indicar sobre els poemes d'Alfredo Cárdenas, crida sense cridar, en pau o en despau, i prou lentament. Un crit amable.